

пентръ

МИШЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 14.

Luni, 1. Aprilie

1846.

I S T R I A N A.

(Ърмаре.)

Пентръ днцелецереа ачестеі днскрпчїзні интересанте, днсемпѣт: 1) къ дн колонїи ордо (ordinea) ера аднпареа четъ дїанїлор алешї, карїї авеа дрептѣл ледїслатїв, декзрїонї ера апроане чеї че се пѣтнеа ла Рома сенаторї, дзѣтвїрї (дої вѣрвадї) ера апроане чеї че се пѣтнеа ла Рома консѣлї; 2) къ четатеа Сїрмїѣ ера дн Паннонїа їнферїоаре (de жос) de а стѣнга рѣѣлї Сава, знде се аолѣ астѣзї Мїтровїд; 3) къ четатеа Ескѣ ера дн Месїа їнферїоаре лѣгѣ рѣѣл омонїм (акѣм Іскрѣ дн България) пѣ департе de гѣра лѣї, de знде а фост пѣскѣтѣ шї Аврелїа Марчеллїна (паѣїна 75); 4) къ четатеа Петовїоне дн Паннонїа сѣперїоаре (de сѣс) ера дн Ынгарїе знде е акѣм Реттау; 5) къ четатеа Раѣїарїа дн Месїа сѣперїоаре ера дн България лѣгѣ Дѣпѣре, знде е акѣм Арѣарїѣ; 6) къ Сармїзетѣса, кѣ епїтетѣл Траїана, ера дн Трансїлванїа сѣпт $40^{\circ} 30'$, — $45^{\circ} 30'$, знде е акѣм сатѣл Грѣдїсте; 7) къ Ромѣла ера дн Дачїа їнферїоаре; кѣ провавїлітате пѣтеш зїче, знде астѣзї се вѣд рїнеле лѣгѣ Кѣмпѣлѣнѣ; 8) къ четатеа Томї, знде

а фост есїліат поетѣл Ovid, ера лѣгѣт мареа Неарѣ (Pontus Euxinus) de знде шї епїтетѣл Pontica, знде заче акѣм Кїзстенѣї. Дарѣ деслѣшїрїле челе маї марї каре нї ле дѣ ачеастѣ днскрпчїзне сїат: 1) пѣтїреа Дачїеї сѣперїоаре дн каре се аола Сармїзетѣса. Еѣ конїектѣрам де жа ла пѣѣлїкареа дїплотеї лѣї Adrian (дн Nr., томѣл I, паѣїна 24) дн ворвеле: et sunt in Dacia inferiore, къ Дачїа а фост днпѣрѣдїтѣ ка шї Панонїа шї Месїа, дн superior et inferior, акѣм ачеастѣ конїектѣрѣ с'а скїмват дн шїїндѣ сѣкѣрѣ, аїчї се vede шї Dacia superior. Ачеастѣ днпѣрѣдїре а Дачїеї а фост пѣлѣ акѣм кѣ тотѣл пекзпоскѣтѣ лѣвѣдїлор. 2) Нѣтїреа de тѣнїчїпїѣ а четѣдїї Ромѣла. Нѣтеле ачестеї четѣдїї се маї аолѣ пѣмаї пе картеа Пѣтїїнѣрїанѣ, днскѣ фѣрѣ алте деслѣшїрї, аїчї нї се аратѣ ка зна че авеа зп гѣверн аѣтоном. — Колонїїле Ескѣ, Раѣїарїа, Петовїоне, се декорѣазѣ кѣ епїтетѣл фамїліеї Ылїане а лѣї Траїан de каре с'аѣ фндат, дарѣ Сармїзетѣса кїар кѣ а лѣї Траїан днскѣшї: Traianae Sarmizegethusensium.

Пе пїеатрѣ се vede днскѣ локѣл знде ера рїдїкатѣ пе дѣнса статѣа лѣї Іѣлїѣ Капїтоне. Кїнд с'а адѣс дн Ескѣ ачї ла

Търн, нъ се поате щі. Пентръ консерва-
реа еї авем съ тълдѣтін Домнѣлѣ де-
перал Мавръ.

Дн о дистанцъ де 250 паші дела Търн
се веде дикъ шапцѣл къ каре ера дикѣн-
дѣрат орашѣл че се афла дѣпредѣрѣл
кастелѣлѣ. — Новл ораш Търн е дикъ
пѣдін локѣт пѣлѣ акѣт, даръ креце дн
зі дн зі, маї вѣртос дѣпъ амѣзареа ка-
ралтїнеї ші дѣпъ стрѣмѣтареа авторитѣдї-
лор дїстрїктѣале дн Роші де Веде. —
Аїчі се фѣкѣ о таре грешалъ дн дече-
пїл трекѣт. Стѣпѣпїреа дн лок де а кѣт-
пѣра локѣл Zimnicia, каре е о пропрїе-
тате прїватъ а фамїлії Іпсіланте, ші де
а'л деклара де тѣрг лївер, дескїсе негѣ-
дѣторїлор дн дїнѣтѣл ачеста зп ораш лї-
вер ла Алесандрія, каре е фоарте депѣр-
татъ де Дѣпѣре, ші дедѣ локѣторїлор о
констїтѣдїѣне тѣнїчіпалъ, пентръ каре дн
непорочїре чеї маї тѣлді компатріодї аї
пострі нѣ сѣлѣт дикъ матѣрї. Ла днченѣт
вресѣа Алесандрія фоарте таре, даръ къ
днчетѣл къзѣ дн автономїа еї днтр'о а-
пархіе тоталъ, дн ачестѣ къзѣ чеї маї
тѣлді орѣшанї трекѣрѣ ла Търн. Кѣ тоте
ачестѣа е дикъ лѣкрѣ дестѣл де трїст къ
Zimnicia днсѣшї нѣ с'а фѣкѣт зп лок лї-
вер, къчі Търн н'аре о пѣсѣчїѣне атѣт де
фаворабїлъ, ші комѣнїкѣчїѣнеа днтре аче-
ста ші Нікополїа нѣ е аша де таре ка
днтре Zimnicia ші Сїстов.

Дн Търн плекарѣт песте Олт ла
Іслаз, каре се афлѣ дн о дистанцъ де 1½
міліаре дела гѣра ачестѣї рѣѣ, не рѣпа
Дѣпѣрїї, пропрїетате а прїнчїпелѣї домпї-
торїѣ. Аїчі не арѣтарѣ не рѣпа Істрѣлѣї
зп саркофаг де о лѣнїтїме де 3 ½ пічіоре
ші де о лѣнїтїме ші днлѣдїтїме пропорціо-

патъ, ші зп алѣл маї тїк, каре нѣ де
тѣлѣт тїмп къзѣсе дн апѣ ші не каре авїа
дн пѣтѣрѣт къ тѣлѣтѣ остенеалъ сѣ'л скѣ-
тем афарѣ. Амѣндоаѣ сѣлѣт фоарте асе-
тїне челѣї дн тѣсѣлѣ колеціѣлѣї націонал,
ші треѣѣ дн тот модѣл сокотїте де лѣ-
крѣрї romane. Дн чел дн зрѣтѣ афларѣт
нїще вѣкѣдї де кѣсте де копїл, пѣрдї де
о вроаскѣ де фер ші о монѣтѣ де араѣтѣ
рѣдїнїтѣ не каре нѣ се пѣтеа чїтї інскрїп-
чїѣнеа. Лѣпгѣ дѣпсѣл афларѣт дн апѣ
ші зп зрчїор тїк де пѣтѣлѣт. Дарѣ ко-
перѣлѣ саркофагѣлѣї ера рѣпт, ші пої а-
фларѣт пѣмаї о вѣкатѣ дн апѣ. — Аїчі
ла Іслаз днченѣе дрѣтѣл roman чел астер-
пѣт къ піеатрѣ, каре дѣче не лѣпгѣ Олт
ла Реска, ші деспре каре вом ворѣї маї
тѣрѣлїѣ. Де вѣлѣ сѣатѣ къ аїчі лѣпгѣ Дѣ-
пѣре есїстеа о четате romanъ, дарѣ рѣ-
неле еї с'аѣ дѣрѣмат ші с'аѣ лѣат де Дѣ-
пѣре, каре а тѣпкат аїчі фоарте тѣлѣт дн
рѣпа чеа стѣпгѣ. Дн дрѣпѣл ачестѣї
лок се варсѣ рѣлѣ Вітѣ дн Дѣпѣре, лѣп-
гѣ каре се афла векеа четате romanъ
Utum, ші къ каре ста дн комѣнїкѣчїѣне
атѣт четатеа дїснѣрѣтѣ дела Іслаз, кът
ші дрѣтѣл че дѣче де аїчі ла Реска. Да-
рѣ дакъ а фост зп под дн ачест лок? нѣ
пѣтѣї дескоперї.

Маї сѣс де Іслаз афларѣт не рѣпа
Дѣпѣрїї о четате де пѣтѣлѣт лѣпгѣ де
500, ші латѣ де 130 пашї, днлѣнїдѣратѣ
къ доаѣ шапцѣрї. Ної пѣсерѣт не дѣранї
сѣ сапе ла зп лок, дарѣ фѣрѣ вресн ре-
сѣлат.

Аша дарѣ, фѣрѣ а зѣбовї ачі маї
тѣлѣт, шерсерѣт ла Чемеї, зп лок каре
заче апроапе ла 4 міліаре департе дела
гѣра Олтѣлѣї, іарѣшї лѣпгѣ Дѣпѣре, дн

дрептѣл гѣрїи Іскрѣлѣи (саѣ а Ескѣлѣи че-лѣи векиѣ). Тот ачеаста е ши дистанда пе рѣпа дреаптѣ а Дѣпѣрїи днѣре гѣра Ос-толѣлѣи ши а Іскрѣлѣи. Дѣпѣ спѣперѣа лѣи Прокопїѣ, zidi Івстїніан Імператорїѣл аїчі днѣре гѣрїле пѣмїтелор рѣѣрї зрѣтѣ-тоареле кастеле пе рѣпа Дѣпѣрїи: Lucerna-riaburgus, Lapidaria, Егума пѣмїтѣ ши Utum, ши Palatiolum (Oescum ера де а стѣнга Іскрѣлѣи чева депѣртат де Дѣпѣре), дїн дрептѣл ачестѣи Palatiolum се афла, дѣпѣ спѣперѣа лѣи, четатеа Sicibila чеа репаратѣ де Івстїніан, каре конспѣл кѣ то-тѣл кѣ пѣсѣчїѣнеа Челеїлор пострї. Аїчі афларѣм ши пої пѣптрѣ днѣтїашї датѣ рѣїне адеврѣрате. Тот планѣл Сїсївїдеї се по̀те лѣа, кѣчї фѣндаментеле zїдѣрїлор ши шапѣл че днѣкзодїѣра четатеа, се кѣпоск преа вїне. Тотѣл формѣазѣ зп пѣтрат лѣог де 600, ши лат де 500 пашї. Днѣ зпгїѣл чел де кѣтрѣ Sїd-Ost се вѣд днѣкѣ рѣїнеле стѣтѣтоаре але четѣделеї че се афлѣ пе о мїкѣ днѣлдїме. Чїментѣл, шѣрїшеа ши тѣрїеа кѣрѣмїзілор, тóте шѣр-тѣрїсеск лѣкрѣл роман, вїсерїка чеа поаѣ де акѣта е zїдїтѣ тотѣ днѣ атарї кѣрѣмїзі ши пїетре романе, днѣпѣре каре тѣлте пóр-тѣ инскрїпчїѣнї романе, дѣпѣ спѣперѣа мо-квїторїлор, дарѣ тóте сѣпт аша де днѣ-крѣстате днѣ zїд, днѣкѣт пѣ се поате чїтї нїмїка. Кїар ши астернѣтѣл вїсерїчеї е де кѣрѣмїзі романе; пе зпа вѣззї лїтерїле днѣтоарсе Даг р, їарѣ челелалте ера фѣрѣ инскрїпчїѣне.

Мѣлдїме де вѣсе ши де статѣе, парте де вронз, парте де марѣѣре, с'аѣ афлат ачі, ши акѣта се маї афлѣ фоарте тѣлте монете веки; пої днѣшїне кѣтпѣрарѣм де-ла дѣранї, кам ла 200 вѣкѣдї, челе маї

тѣлте де арапѣ, фóрте пѣдїне де арѣпїт. Дар чеа че мерїтѣ маї тѣлте де а се днѣ-семна, е кѣ челе маї тѣлте сѣпт Ко-нстантїнї, Констандї, Івліанї ши Іовїанї, кѣ тоате кѣ се афлѣ ши алте маї веки, дарѣ маї пар.

Ачест фапт, зпїт кѣ ачела кѣ ачі днѣ Дѣпѣре се вѣд пїластрї де под кѣнд сва-де ана, дѣче неапѣрат ла идеа, кѣ ачі а тревїт сѣ фїе фост zїдїт подѣл чел фамос ал лѣи Константїн. — Аїчі, днѣ мїжлѣкѣл четѣдїї, мерѣе ал доїлеа дрѣм роман а-стернѣт кѣ пїеатрѣ кѣтрѣ теазѣ-поапте ла Реска, зндѣ се знепѣе кѣ чел дела Іслаз ши апої дѣче пе лѣнгѣ Олт кѣтрѣ Рѣмнїк.

Дела Челеї днѣ сѣс, кам ла зп мїліарїѣ деографїк де департе, заче лѣнгѣ Дѣпѣре сатѣл Гродїнод, пропїетатеа Домнѣлїї преzїденте Дїмїтрїе Жїжїанѣ, зндѣ се а-фларѣ тавлеле де арапѣ honestae missionis челе пѣвїкате де мїне (Нѣмѣрѣл 1, томѣл I, паѣїна 24). — Маї сѣс пе Дѣ-пѣре 1° ла гѣра Жїжїлѣи, ла сатѣл Бекет, днѣ дрептѣл Оревеї саѣ Регóвеї (Regia-num лѣи Птолемеїѣ) се вѣд рѣїне веки; 2° асеменеа днѣ дрептѣл Чївѣрѣлѣи (Ciabrus ла чеї веки); 3° ла гѣра Ломѣлѣи се вѣд пїластрїи зпїї под де лемн кѣнд сваде а-па; 4° днѣ дрептѣл Вїдїѣлѣи (Вононїа ла чеї веки) ла Калафат се вѣд рѣїне де zї-дѣрї; 5° асеменеа ла Ісвоареле, ла Цїгѣ-пашї, ши днѣ сѣс де Бѣтѣдї, пе инсѣла сѣпт 40° 25', — 44° 30', се вѣд зрѣтѣ де кон-стрѣкчїѣнї антїче. — Дарѣ пої пѣ пѣтѣ-рѣм де астѣдатѣ сѣ зрѣтѣм маї департе рѣпа Дѣпѣрїи, пѣптрѣ-кѣ дореам сѣ ве-дем одатѣ Реска, ши прїп зрѣмарѣ тревї-рѣм сѣ лѣтѣм алтѣ дїрепчїѣне.

Ної кѣлкарѣм пе маї сѣс поменїтѣл

*)

дрѣм roman кѣ о сѣпервие де повледѣ антикъ шѣ totdeodatъ кѣ зп адѣнк сѣмѣнтѣм де дѣрере, пѣскѣт дѣн компарацѣиѣа шѣрѣмѣи стрѣвѣнѣлор пострѣи шѣ а мѣсерѣиѣ дѣ каре не афѣлѣм поѣ стрѣнепоцѣиѣ, — мерсерѣм не дѣнѣсѣл маѣ патрѣ мѣлиаѣре, шѣ ажѣнсерѣм, дѣнѣ о аватере кѣтре аѣнс, ла Каракалла, зп ораш сѣпт 42° 5', — 44° 10', каре'шѣ кѣпѣтѣ пѣмеле де вѣпѣ сѣатѣ дѣла фѣндаторѣл сѣѣ Антонѣн Каракалла, шѣ шѣл пѣстрѣ пѣлѣ дѣ зѣоа де асѣзѣиѣ. Анѣм е капѣтала жѣдецѣлѣиѣ Романѣцѣиѣ, зпѣл дѣн чѣле маѣ богате дѣ монѣmente веки дѣн тоатѣ Dachia австралѣ. Орашѣл ачѣста се дѣфѣртѣсѣдѣ фѣарѣе прѣн сѣргѣинѣдеде фѣстѣлѣиѣ админѣстраторѣиѣ Иоан Бѣвѣскѣ. Тоцѣиѣ лѣкѣиторѣиѣ пѣтѣск кѣ зп профѣнд рѣспѣкт пѣмеле ачѣстѣиѣ вреднѣк админѣстраторѣиѣ; дарѣ шѣ фѣрѣктеле админѣстратѣрѣиѣ сале се вѣд дѣ адевѣр прѣтѣтѣинѣдеа.

О четате веке трѣвѣе сѣѣ фѣе фѣост аѣцѣиѣ, кѣчѣиѣ се маѣ афѣлѣ иѣиѣ шѣ коло фѣндamente де едѣфѣде веки кѣ тоате сѣмпеле де лѣкѣрѣ roman, кѣ тоате кѣ зѣдѣрѣле маѣ тѣрѣзѣиѣ аѣ аконерѣт чѣле маѣ шѣлѣе зрѣме але челор веки. Шѣиѣ аша е пѣсте тот лѣкѣл кѣ чѣтѣдѣиѣ чѣле веки, зпде се пѣсерѣ алѣе поѣе дѣ лѣкѣл лор, рѣпеле се стрѣкарѣ шѣ материалѣл се дѣнтрѣвѣнѣдѣ пѣнтрѣ зѣдѣрѣле чѣле поѣе. Дарѣ афарѣ де ачѣстеа аѣцѣиѣ маѣ есте о кѣзѣсѣ каре дѣнгрѣвѣзѣл чѣрчетарѣеа антѣкѣтѣдѣиѣ. Адекѣ аѣцѣиѣ се адѣсе фѣарѣе шѣлѣт материал шѣиѣ алѣе обѣекте антѣче дѣн вѣчѣнѣл лѣк Рѣска, аша дѣкѣт пѣ се поате лесне деосѣвѣиѣ, че е ал орашѣлѣиѣ шѣ че с'а адѣс де аѣреа. Бѣсерѣка Ст. Мѣхаѣл, каре дѣнѣ сѣнѣсѣл комѣн с'а зѣдѣт де Мѣхаѣл Бѣтѣеаѣл, ѣарѣ дѣнѣ прѣобавѣлѣтате

де Матеѣл Басараѣа, е констрѣвѣтѣ тоатѣ де кѣрѣмѣзѣиѣ romanе пѣлѣ ла о дѣнѣдѣиѣ де 3 стѣлѣжѣиѣиѣ. Чѣле маѣ шѣлѣе кѣсе сѣѣ кѣ сѣпт кѣ тотѣл зѣдѣте сѣѣ дѣнкаѣ астерпѣте кѣ кѣрѣмѣзѣиѣ веки romanе. Маѣиѣ нѣчѣиѣ о кѣсѣ пѣ е дѣ ораш, каре сѣ пѣ поатѣ арѣта врео пѣеатрѣ romanѣ, шѣ пѣ е нѣчѣиѣ зп лѣкѣиторѣиѣ каре сѣ п'аѣвѣ кѣтеѣа монѣете romanе. —

(Ва зрѣма.)

СОБОР БѢСЕРѢЧЕСК.

О матерѣе фѣарѣе дѣнѣсѣмпнатѣ шѣ де рѣсѣлтате фѣарѣе адѣнк тѣѣетоаре есте ачѣеаста а кѣрѣиѣ сѣкѣртѣ дѣдѣчѣре мѣо прѣпѣсѣиѣсѣ ачѣиѣ. Сѣмѣд кѣ пѣ ера нѣчѣиѣ дѣторѣнѣда нѣчѣиѣ кѣетарѣеа мѣеа а атѣнѣде ачѣест обѣект дѣн сѣфера теолоѣцѣлор; о фѣак тотѣш пѣнтрѣкѣ тѣмпѣл не чѣре ачѣеаста кѣ тот а дѣнѣсѣл.

Клерѣрѣиѣе ромѣнѣлор дѣн дѣрѣле ачѣеастеа не вор ерта, дакѣ не асѣкѣнѣзѣнд рѣѣл дѣнтрѣ нѣмѣкѣ вѣм дѣнѣсѣмпна дѣадрѣптѣл, кѣ идеа шѣ скопѣл адѣнѣрѣлор бѣсерѣчѣцѣиѣ не каре ле пѣтѣмѣ собѣрѣ сѣѣ сѣнѣбѣе ла поѣ есте атѣт де дѣнтѣпекатѣ, дѣкѣт челор маѣ шѣлѣдѣиѣ ле трѣче ачѣест кѣзѣпѣт не ла зрѣкѣиѣ токѣма кѣм ар авѣиѣ орѣиѣ че пѣтѣрѣ антѣкѣ, че авѣа ар мерѣта врео дѣнкорѣдарѣ а кѣрѣосѣтѣдѣеиѣ. Ноѣ де ачѣеастѣ дѣнпрѣцѣиѣрарѣе пѣ не мѣрѣм, дѣнатѣ че совѣтѣм, кѣ ѣсторѣа бѣсерѣчѣеаскѣ пѣ прѣеа есте пѣпѣеа де тѣѣте зѣлеме а поастрѣ, кѣ ла чѣле маѣ шѣлѣе епѣскопѣиѣ ромѣнѣе авѣа се афѣлѣ сѣмѣнѣтѣре де шѣнѣнѣде теолоѣцѣе шѣ бѣсерѣчѣцѣиѣ шѣ не зпде сѣпт ачѣелеа, не дѣнѣоѣдѣск пѣ маѣ пѣлѣ ла пѣрта сѣмѣнарѣлѣиѣ, зпде рѣ-

тѣа ші кърциле: non vitae sed scholae, — къ чеі маі тѣлді дін поі не дндестѣлѣт дн прівінда дісціплінеі ші а канонаелор вісерічеді къ зн феліс де трѣданіе тѣрѣре, скърт къ кѣвѣнтѣл „совор“ не е кѣпоскѣт сінгѣр дін тіпикѣрі ші дін кѣзаніі кѣнд не віне съ ле чітїм, саѣ кѣнд съптем сіліді а ле аскѣлта де воіе де невоіе.

Асѣпра ізріцілор канонічі ші а історіцілор вісерічеді ар зѣчаа о греа дн сѣрчїпаре а пѣвлїка дн фолосѣл клерѣрілор ші дн літѣа ромѣлѣ тѣкар зпеле ратѣрі але історіеі ші а ледісладілор вісерічеді, а пѣ сѣферї ка съ рѣтѣіе пѣмаі къ кѣт тіперїі кандідаді-клірічі апѣкарѣ саѣ пѣ апѣкарѣ а днѣвѣца прїп класе дн дої треї анї саѣ дн дѣлѣ треї лѣні. Дін ачелаш есте ші подїа соворѣлѣ дедѣсъ не ларг, прекѣм пої пѣ вом фаче ачі.

Дншїі чеї 12 Апостолї де шї венїсерѣ престе еї літѣї де фок къ тот ентѣсіастѣл днсѣфлат де дѣхѣл сѣпнт пентрѣ а кѣпоаѣде шї а предїка адеѣрѣл, аѣ сїмдїт тревѣнѣца де а се адѣна ла зн лок, спре а се сѣѣтѣї шї а фаче планѣрі де дндрептарѣа лѣмеї прїп лѣдіреа адеѣрѣлѣї еванѣелїк, шї історїа неаѣ днсетнат къ дестѣлѣ грїжѣ діспѣтеле ескате днтре Павел шї днтре Петрѣ дн о асемеѣа адѣпаре. — Канонѣл 37 Апостолеск зїче: „De дѣлѣ орї дн ап съ се факѣ совор де епісѣопї шї съ жѣдече днпрезѣлѣ деспре догмеле вѣнеї вредїнде шї прїчїпеле вісерічедї каре се вор днтѣмпла, съ ле іспрѣвіаскѣ.“ — Соворѣл чел маре дела Нікеа дн канонѣл 5 порѣвѣще, ка дн фїече епархїе епісѣопеаскѣ съ се адѣне совор де дѣлѣ орї не ап, тнде съ се черче днтре алтеле шї ачеле віні пентрѣ каре епісѣопїі

ар фї аѣрїсїт не знїі шї съ се аѣле, пѣ кѣтѣа епісѣопїі вор фї аѣрїсїт не чїнеѣа дін іѣдеалѣ, дін тѣніе шї дѣштѣніе ш. а. ш. а. Соворѣл ал 6-леа пѣмїт чел дела Трѣлла репоїеѣде шї днтѣреѣде леѣеа де а се фаче соворѣл, дар адаогѣ: „Іар фїїндкѣ пентрѣ пѣѣлїріле варварїлор саѣ пентрѣ алте прїчїні, каре се днтѣмплѣ маї тарїї вісерічїї пѣ пот фаче соворѣл де дѣлѣ орї дн ап, с'аѣ сокотїт съ се факѣ совор одатѣ дн ап пентрѣ кѣселе вісерічедї, каре вор фї дн фїеѣе-каре епархїе шчл. шчл (Канонѣл 8).“ — Соворѣл ал шептелеа пѣзѣмаї рекѣпоаѣе дрептѣл шї даторїнѣца де а цїне соворѣл шї репоїеѣде тѣте канонаеле ешїте дн веакѣріле дїпайте дн прівінда ачѣаста, чї днкъ адаогѣ ла канонѣл 6: „Іар каре мїтрополїт пѣ ва днгрїжі а се фаче ачѣаста, афарѣ де врео сілѣ саѣ невоіе шї пентрѣ врео прїчїлѣ кѣвіоасѣ, съ се педенсіаскѣ. Іар фїїндкѣ соворѣл се фаче пентрѣ лѣкрѣрі канонїче шї еванѣелїче, епісѣопїі дѣпѣ че се адѣлѣ тревѣе съ аїѣѣ грїжѣ маре шї невоїндѣ, ка дѣтнеѣеѣшїле шї фѣкѣтѣреле де віадѣ а лѣї Дѣтнеѣеѣ порѣвѣчї съ се цїе.“

Кѣнд шї кѣт аѣ днчетѣт а се рѣрі соворѣле агѣт дн вісерїка рѣсѣрїтеанѣ, кѣт шї дн чеа апѣсанѣ, кѣт аѣ днчетат маї не зрїтѣ дн челе маї тѣлте провінѣдїї, ар фї де маре інтерес а ле чїтї дін історїа вісерічѣаскѣ. Кѣт дн рѣсѣрїт маї вѣртос знїї дін днтѣрадії грѣчї авѣа патїтѣлѣ пестѣмпѣратѣ де а се аместѣа пѣпѣ шї дн діспѣтеле догматїче дін каре пѣ прїчепѣа нїмїк; дн че кїп кѣлѣгрїї трасерѣ къ днчетѣл тѣтѣ пѣтереа вісерічѣаскѣ дела преодїмеа де мїр ла сїне дн тѣлѣстїрї шї къ неодїхна лор продѣсерѣ

атътеа рѣсвоіе крѣпчене : ачесте фапте даѣ іарѣш прілеж взи де а кѣцета ши маі пе зрѣт де а дѣкеіа тотѣш : *abusus non tollit usum* = че е взи дѣ sine, нѣ се по́те німічі пріп дѣтревзіндареа пѣкѣто́сь. —

Клерѣріе ромѣне цінѣтаѣ еле сово́ръ? Аша се vede дѣпѣ маі тѣлте зрѣте історіче ши дакѣ с'ар черчета маі дѣ а dinc с'ар аѣла ши маі дѣведерат. Молдовеніи сѣпт Домпѣл Васіліе Лѣпѣл цінѣръ зп собор таре дѣ каѣса патріархѣлѣі константінополітан Кіріл, каре ѳвсесе пѣрѣт де кѣлѣгріі іесвїді кѣ ар фї лѣпѣдат догмеле рѣсѣрїтене ши с'ар фї калвініт. Де ачі дѣколо авем дѣ то́те провинцііле зрѣте де сово́ръ алегѣто́ре де епіскопі ши мітрополїді, модїфікате дѣсѣ тѣлт пріп аместекѣл міренїлор. Аша дѣ Цара ромѣнеаскѣ ши дѣ Молдавіа, знде общедаска адѣнаре дѣ чеасзріле де адецерї ла сказѣне архїпѣсторещї се по́те сокотї кѣ се преѣчае дѣ собор кам дѣпѣ аналогїа Константінополѣлѣі, знде ла адецереа де патріарх пѣпѣ астѣзі іаѣ парте ши міренїі. Аша пептрѣ Бѣнат ши Славонїа соборѣл еклесіастїк-міреан ла Карловіц, кѣ ачеа мікѣ рефлексїе, кѣ рошѣнітеа дѣ пѣрцїле Бѣнатѣлѣі кѣ то́гѣ іѣдеала са фїреаскѣ, де тѣлте орї преа пекѣтпѣтатѣ с'аѣ арѣтат дѣ ачест пѣнт пѣпѣ пайнте кѣ врео 15 ані ѳоарте пепѣсѣтоаре, ва кіар трѣндаѣѣ, дакѣ нѣ ши рѣѣ кѣпоскѣто́ре де але сале кѣдїнде. Дар нічі дѣтр'о провинціе сово́ръле вісерїченїі п'аѣ ѳост пѣстрате ши пракїсате аша віне ва токма дѣ Трансїлванїа. Есте артікол дела 1579 треѣт ши дѣ kondїка Апрователор констїтѣцїі, дѣтрѣ каре се зіче кѣрат, кѣ спр. п. адецерїле де мітрополїді саѣ епіскопі сѣ се ѳаѣѣ

пріп дѣвоїала комѣпѣ, адїкѣ пріп собор. — Георгїе Ракоді дѣ дїпломат даѣ ла а. 1643 Окт. 10. поѣлѣзі алес мітрополїт Стеѳан Сїмїон ла пѣнтѣл 11 порѣпчене кѣрат, ка ачелаш мітрополїт се адѣне пе тот аѣл сїнод ѣенерал, спре а се сѳѣтѣі кѣ ел деспре челе ѳолосітоаре клерѣлѣі ши вісерїчеї; — атѣта пѣмаї, кѣ Ракоді авѣ політїка сѣ адаѳе дѣ ачелаш пѣнт, ка соборѣл ромѣнеск сѣ чеарѣ дѣтѣрїреа хотѣрѣрілор сале ши дела сѣперїтентѣл калвінеск. Аша ера веакѣл. — Дѣ kondїка мітрополїеї дела Бѣкзрещїі ла ф. 18 се чїтеѣде, кѣ (дѣпѣ дескѣзнареа ши вѣтѣле мітрополїтѣлѣі Саѣа) саѣ алес ла а. 1680 Кір Іосїѳ іеромоѣхѣл де мітрополїт ал дѣтреї Ардеалѣлѣі тот „кѣ воїа протопопїлор ши а крещїнілор правослаѣнічі карїі сѣпт аколо лѣкѣїторї.“

Дѣпѣ ѳѣкѣта зпїре дѣ Ардеал кѣ вісерїка апѣсанѣ клерѣл зпїт аѣ щїѣт пѣстра ѳоарте віне соборѣл. Протопопїї кѣ кѣте дої преодї се адѣна дѣ тот аѣл, ши архїѣл Блажѣлѣі преѣт щїм аре зп ѳрѣмос пѣтѣр де акте де а ле сово́рълор пѣпѣ кѣтрѣ ані 1770, ва ши маі дѣкоаче. Дѣ ані пѣказзрілор европене політїка преѣтп пе аїреа аша нічі дѣ Трансїлванїа нѣ преа сѣѳерї нічі адѣпѣрї вісерїченїї.

Дѣ зілеле векі се маї ѳѣчеа ла мітрополїа трансїлѣанѣ ши о алѣ адѣнаре де 12 протопопї пе тот аѣл де до́ѣ орї, пе кареа ам пѣтеао пѣтї зп ѳелїѣ де комїсіе, зп ѳелїѣ де репрезентанѣ а соборѣлѣі ѣенерал. Ачесте адѣпѣрї де 12 дѣ зілеле по́стре с'аѣ ѳѣкѣт кѣ тотѣл де прїсѣс дѣпѣ че се органисарѣ консісто́ре ставїле адміністратїѣ ши жѣдеѣѣтоаре, се рїдікѣ ши о греа пе'ndемѣнѣ, де а кіема toties quoties пе

кѣте 12 протопопѣ дѣн цѣвѣтѣрѣ шѣ маѣ вечѣне шѣ маѣ депѣртате ла сказнѣл епископеск. Дѣнтрѣачеа съ нѣ не дѣншелеле нѣмѣреа. Кѣвѣнтѣл лѣтѣнеск нѣ прѣ класѣк consistorium дела consisto (стаѣ петрек ла зп лок) нѣ дѣнсемнеазѣ алтѣ, декѣт зп трѣвѣнал вѣсерѣческ стѣтѣторѣв, зп сѣат тотдеодатѣ а епископѣлѣв, ка ачеста съ нѣ фѣе сѣлѣт ашѣ сѣѣрта капѣл тот сѣнгѣр дѣнтрѣ тоате казселе шѣ тревѣле, чѣ съ аѣвѣ кѣ чѣне дѣнпѣрѣдѣ сарчѣна са чеа греа, прѣн каре скапѣ шѣ де тѣлте смѣнтелѣ дѣн администрацѣе, кѣчѣ оменѣ сънтет кѣ тодѣи. .

Мѣлт маѣ греа вѣне дѣнтрѣвареа, дакѣ совѣртѣле марѣ цѣперале дѣечесане маѣ сънт тревѣтѣоре шѣ дакѣ дѣшѣ аѣ скопѣл лор дѣн зѣлеле пѣостре. Мѣлцѣ се афларѣ дѣн апѣсенѣ карѣи тревѣнда совѣртѣлор о негарѣ deadрептѣл. Дѣнтрѣ рѣсѣрѣтенѣ де шѣ п'ам азѣт не нѣмѣнѣ негѣндѣле, еѣ дѣнсъ дѣн фапѣтѣ леаѣ шѣерс дѣн челе маѣ тѣлте цѣрѣ, дѣнкѣт тоатѣ пѣтереа, лецѣслатѣвѣ, жѣдекѣтоаре, адмѣнѣстратѣвѣ шѣ есекѣтѣвѣ с'аѣ адѣнат нѣмаѣ дѣн тѣнѣле епископѣлор, астфелѣв, кѣт не ла знеле локѣрѣ нѣчѣ кѣар де адѣнареа челор 12 саѣ де конѣсѣстоаре нѣв се маѣ шѣе тѣлат; кам аша сънт рѣсѣрѣтенѣ, еѣ чеаа че апѣрѣ дѣн граѣв кѣлкарѣ де атѣтеорѣ дѣн пѣчѣоре кѣ фапта.

Дакѣ скопѣл шѣ кѣдѣнда совѣртѣлор ар ста нѣмаѣ дѣнтрѣ рѣстѣрѣнареа шѣ дѣнпѣкарѣеа чертелор стрѣнс догматѣче, атѣнчѣ ам зѣче шѣ поѣ, кѣ актѣвѣтатеа лор прѣн декѣрѣсѣл веакѣрѣлор с'аѣ зпгѣстат фѣарте саѣ кѣ аѣ шѣ дѣнчетат кѣ тотѣл. Дѣнсъ нѣчѣ ла ачѣастѣ дѣнтѣмпларе п'ам кѣтеза а прѣтѣнде о дѣнчетаре тоталѣ пѣнтрѣ тоцѣ вечѣи; пѣнтрѣ-кѣ де шѣ попѣртѣле Еврѣонеѣ ка де о сѣтѣ анѣ дѣнкоаче аѣ

кѣпѣтат атѣта жѣдекатѣ дѣн крѣрѣ, ка съ нѣ маѣ дѣнчѣнгѣ черте пѣнтрѣвѣнѣче пѣнтрѣ догме не каре нѣ ле прѣчѣп нѣчѣ теолодѣи кѣ атѣт маѣ пѣдѣн мѣренѣи чеѣ сѣмплѣи, чѣ еле се вѣкѣрѣ дакѣ'шѣ пот тѣртѣрѣсѣи крѣдѣнда пѣтѣрѣвѣрате прѣн кѣпоскѣтѣл сѣмѣол (крѣд дѣнтрѣ зпѣл Dzeѣ): тотѣш се маѣ пѣоте дѣнтѣмпла шѣ акѣзма, ка ѣар съ'шѣ скоатѣ капѣл зп ерес поѣ спр. п. ка ал лѣи Кѣарѣс дѣн Гречѣа, ка а Рѣнгѣѣшѣлор дѣн Церманѣа шѣ дѣнкорѣдѣчѣнеа съ крѣаскѣ кѣ тѣрѣе, дѣнкѣт нѣмаѣ прѣн о адѣнаре вѣсерѣчѣаскѣ съ се поатѣ дѣнпѣкѣ саѣ детѣрѣтѣна. Декѣ скопѣл не карѣ'л цѣнет поѣ дѣн прѣвѣнда совоартѣлор вѣсерѣчѣнѣи есте нѣмаѣ партеа моралѣ а крѣдѣндеѣ крѣдѣне, тотдеодатѣ шѣ дѣсчѣплѣна саѣ адѣкѣт лецѣвѣрѣле шѣ адмѣнѣстрацѣе вѣсерѣчѣнѣи. Се афлѣ дѣнсъ, карѣи шѣ ачѣастѣ сѣферѣ шѣ дрепт ал совѣртѣлор дѣн неагѣ зѣкѣнд, кѣ атѣт де морала крѣдѣнѣв кѣт шѣ де дѣсчѣплѣна вѣсерѣчѣелор дѣнгрѣжѣск епископѣи шѣ сѣатѣрѣле лор. Спрѣ а рѣстѣрна опѣнѣа ачѣаста нѣ с'ар чере декѣт съ лѣзм не контрарѣи пошѣрѣи де тѣлѣ, сѣи прѣѣтѣлѣт прѣн о сѣтѣ маре де епархѣи епископѣнѣи шѣ съ ле арѣтѣт пѣпѣтѣт шѣ дѣн фапѣтѣ, кѣ не лѣагѣ тоатѣ сѣѣнденѣа епископѣлор респѣкѣтѣвѣ моралѣтатеа крѣдѣнѣлор аѣ ажѣнс пѣтатѣ шѣ вѣжѣкорѣтѣ, дѣсчѣплѣна кѣлкатѣ дѣн пѣчѣоре, дѣнвѣдѣтѣрѣле евангѣлѣеѣ дате вѣтѣрѣи кѣ тотѣл, ставѣлѣ лѣи Хрѣстѣс плѣн де лѣпѣ рѣпѣиторѣ. Тотѣ ачѣесте пѣнтрѣ че? Пѣнтрѣ кѣ епископѣи дѣнкѣ аѣ нѣмаѣ кѣте доѣ окѣи шѣ пѣнтрѣ-кѣ вѣсѣтацѣе лор нѣ пот сѣплѣнѣ прѣвѣгерѣеа маѣ тѣлтора, кѣчѣ ла тѣмпѣрѣ де вѣсѣтацѣи (кѣнд ачѣелеа се пот фаче) крѣдѣнѣи сѣнт аша вѣкленѣ, дѣнкѣт се сѣмеск а арѣта епископѣлор тот нѣмаѣ латѣреле челе

сървѣторещи, iar лена, негрѣжа, прѣдѣч
неа аверимор комѣнале висеричещи се аскѣп
де сѣпт шепте вѣлзри. Аптрѣчѣеа съ мер
цет ла алтеле.

Къ че дрепт се пѣте претинде, ка зп
сѣпгър епископ дп епархѣа са съ фѣе дп ста
ре а гъчи тѣте пѣказърѣле, тѣте тревѣнде.ле
ши неажѣиселе клерѣлѣ ши а шѣренѣлор?
De vnde съ скѣгъ зп сѣпгър вѣрват планѣри
пентрѣ дпвѣпѣтъдѣреа висеричелор, пентрѣ
вреддерѣа де преодѣ маѣ вѣпѣ ши маѣ сѣпѣдѣ,
пентрѣ дптемеѣреа де шкоале, пентрѣ
ажѣтарѣа ши пенсѣонареа клеричѣлор неп
тинчѣши? Кѣм ш'ар лѣа зп епископ дре
птѣла де а дппѣка пѣмаѣ дп пѣтеле съѣ
о сѣмѣ де рѣпортѣри колѣзѣрѣсе каре с'ар
арѣта дптре висерѣка са ши дптре стат,
саѣ дптре а са ши дптре алте висеричѣ ши
копѣсѣи? Шп епископ не лѣпгъ чѣе маѣ кѣ
ратѣ воѣудѣ ши кѣар не лѣпгъ венѣтѣри
дпсѣмапѣтѣре де вnde съ пѣтѣ копѣри не
пѣмѣрателе лѣпсе фѣнанѣиале висеричещи,
дакѣ дпсѣш клерѣл дпкредѣндат де тревѣ
инда лор пѣ ва вота ши пѣ ва жѣртѣѣ дела
сѣне? Дакѣ епархѣиле епископѣщи дпн веа
кѣрѣле пѣстре ар кѣрпѣнде парохѣи ши пѣ
тѣр де сѣфлѣте пѣмаѣ ка дп веакѣрѣле дпн
тѣи, пѣчи кѣт прѣтопѣпѣтѣрѣле де акѣма,
атѣпчѣ епископѣлор лѣар венѣ маѣ зппор а
пѣтѣрѣнде ши а прѣвегѣа ла тѣте; iar а фѣ
епископ ла сѣте мѣи де сѣфлѣте, а прѣвегѣа
асѣпра пѣртѣрѣи атѣтор сѣте де преодѣ ши
маѣ вѣпѣ ши маѣ слаѣи, аѣ пѣ есте ачѣаста
о сарчѣлѣ кѣ тотѣл апѣсѣтоаре? Нѣ не
гѣм кѣ п'ар фѣ ещѣпдѣи, вnde зп епископ
дпдѣмент ши сѣпѣт фаче пентрѣ аѣ сѣи
маѣ тѣлѣт вѣне сѣпгър не дпкѣркат де маѣ
тѣлѣдѣи, маѣ вѣртѣс дакѣ епархѣа дѣ есте
мѣкѣ; дпсѣ ачѣ се ворѣеще де прѣпчѣп,
кѣм ар фѣ маѣ вѣне: фѣрѣ пѣчи зп собор
прѣсте тот, саѣ кѣ ѣпѣтѣтѣл ачѣста тот

маѣ ѣ дпкѣ фѣлѣсѣторѣв. Апсѣршѣт вѣ
дптреѣ: есте кѣемат пѣмаѣ епископѣл сѣп
гър а сѣпѣпѣ саѣ лѣпса атѣтор леѣѣвѣри дѣс
чѣпѣларе, не каре дрептѣл, правѣла висерѣ
чѣаскѣ пѣ леаѣ прѣвѣзѣт ши пѣ леаѣ пѣтѣт
прѣведѣа маѣ пѣпѣте кѣ кѣтеѣа сѣте де апѣ
пентрѣ веакѣл постѣрѣ, саѣ а модѣфика зпѣ
ле канѣане, вѣне пѣпѣте кѣ о мѣе де аѣи,
iar астѣзѣ кѣ тотѣл непѣрѣкѣтивѣле саѣ ши
сѣпѣпѣтѣоаре, дакѣ пѣ ши рѣдѣколе пентрѣ
старѣа, дппрѣѣѣвѣрѣрѣле ши рапортѣрѣле
поастре.

Дп адеѣвѣр токѣа ши дптре romano
католичѣ с'аѣ рѣдѣкат гласѣри сѣрѣоасе дп
тѣпѣрѣле поастре, дорѣтоаре ка ши прѣо
дѣмеа, ва ши шѣренѣи съ ѣа парте ла адмѣ
нѣстраѣиа висерѣчѣаскѣ прѣп адѣпѣри. Напо
леон пѣ пѣтѣ дппѣка дѣфѣрѣнделе кѣ папа
Рѣмеѣ пѣлѣ пѣ дескѣсе зп собор маре
наѣиѣнал дп Парѣс ла 29. Іѣнѣ 1801.

Дар азѣрѣм не зпѣи мѣстрѣндѣне аша:
„Воѣ карѣи апѣраѣдѣ дрептѣл собѣрѣлор вѣ
дѣдѣи тотѣоатѣт воѣудѣ де а рѣстрѣпѣе пѣ
терѣа епископѣаскѣ.“

Noi дпн партене прѣтѣстѣм дп контра
ачѣстеѣ дпвѣпѣри. Потѣстатѣа епископѣлор
е рѣгѣлатѣ прѣп фѣптеле апѣстѣлѣлор ши
прѣп о сѣмѣ де канѣне, дпкѣт ши поѣ неам
мѣрат, кѣм зпѣи аѣ алѣпекат а кѣде, кѣ ши
ѣрѣдѣкѣдѣа епископѣлор апѣсѣпѣ ши рѣсѣрѣ
тѣнѣ п'ар тревѣи съ фѣе маѣ маре дѣкѣт а
сѣперѣпѣтѣндѣлор прѣтѣстанѣдѣ; дар де ал
тѣ парте щѣм ши ачѣеа, кѣ сѣфера актѣвѣтѣ
дѣи собѣрѣлор, дпкѣ пѣте фѣ кѣпѣскѣтѣ
тот дпн канѣне, пѣмаѣ съ воѣм а о кѣпѣще.
Апсѣршѣт апѣрѣнд пѣчѣсѣтатѣа собѣ
рѣлор кѣ ачѣеа пѣ дѣтерѣмѣпѣм, дакѣ дре
птѣл ши гласѣл лор есте дп тоате стрѣс
леѣѣвѣтѣв ши контролѣторѣв, саѣ пѣмаѣ коп
сѣлатѣв (сѣфѣтѣторѣв), чѣ ачѣастѣ дѣспѣтѣ
о лѣсѣм не сѣаѣа алѣора, дптѣрѣп пѣмаѣ,
кѣ дакѣ вотѣрѣле собѣарѣлор ар фѣ кѣрат
пѣмаѣ копсѣлатѣвѣе, еле тотѣш ар фѣ де неа
пѣратѣ тревѣпѣндѣ. Г. Барѣц.